

Nyomtatott és online sajtó

A nemzeti összetartozás jegyében rendeztek magyar közéleti labdarúgó-tornát Csíkszentdomokoson

2024. október 11. – MTI, szekelyfold.ma

A nemzeti összetartozás jegyében, Kövér László házelnök részvételével rendezték meg pénteken az Országgyűlés, valamint a székely és a csángó közméltóságok csapatainak körmérkőzéses barátságos labdarúgóturnáját Csíkszentdomokoson, a magyarországi támogatással felépült Buzánszky Jenő Labdarúgóközpont pályáján. A kezdeményező Nemzetközi Gyermekekmentő Szolgálat - Magyar Egyesület (NGYSZME) elnöki tisztét is betöltő házelnök a magyar közmédiának nyilatkozva kiemelte: a magyarországi, székelyföldi és csángó előljárók közös labdarúgóturnája több mint két évtizedes hagyomány. "Huszonöt évvel ezelőtt kezdtük el a székelyekkel ezeket a mérkőzéseket. Egy idő után a csángók is csatlakoztak, hála Istennek. És akkor jött az ötlet, hogy mi lenne, hogyha a Felvidék, Kárpátalja meg a Délvidék is csatlakozna, és így most már túl vagyunk a negyedik Kárpát-medencei magyar közéleti focitornán, ez pedig a 30. mérkőzés lesz a székelyekkel, ami majd ezután következik. Én azt gondolom, hogy a nemzeti összetartozásnak ez egy fontos kis köre. Sok ilyen kicsi körből áll össze a nagy nemzeti összetartozás" - mutatott rá Kövér László, az Országgyűlés tornagyőztes csapatának kapitánya.

Szóránymagyarság címmel nyílt kiállítás a Magyarság Háza Galériában

2024. október 11. – MTI, hirado.hu, Felvidék.ma, Vajma.info, PannonRTV

A Miniszterelnökség Nemzetpolitikai Államtitkársága által meghirdetett Magyar szemmel fotópályázatra beérkezett alkotásokból mutat be válogatást a Szóránymagyarság című tárlat, amely pénteken nyílt meg Budapesten, a Magyarság Háza Galériában. Csibi Krisztina, a Magyarság Háza igazgatója köszöntőjében kiemelte, hogy a képek többségét nem profi fotográfusok készítették, hanem amatőr és műkedvelő fényképészek, ezért a fotók személyes, autentikus nézőpontból nyújtanak betekintést a kisebbségi lét mindennapjaiba. Hatvan fotós hetven alkotását állították ki, amelyeket több mint két kilométer hosszú nemzeti szalaggal, mintegy érhálózattal kötötték össze - mondta. Hozzátette, a tárlat bemutatja, hogy a közösségépítésben, a hagyományok továbbadásában milyen fontos szerepet játszanak a hétköznapi emberek. Gászó Dániel, a Nemzetpolitikai Kutatóintézet diaszpórapolitikai referense a megnyitón arra hívta fel a figyelmet, hogy a nemzetpolitika legfontosabb feladata a magyarság szóránnyosodásának lassítása. Véleménye szerint ehhez hosszú távú és reális stratégiára van szükség, valamint arra, hogy az anyaországban élők megismerjék a szóránnyban élőket, amelyhez a kiállítás is hozzájárul.

Bukarestben tanácskoztak a romániai és magyarországi katolikus egyházak képviselői

2024. október 11. – MTI, Krónika, maszol.ro

Közös tanácskozást tartottak a romániai és a magyar katolikus püspöki konferenciák állandó tanácsai Bukarestben csütörtökön és pénteken – közölte a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) sajtószolgálat a pénteken az MTI-vel. A tanácskozás házigazdája Aurel Percă bukaresti érsek, a Romániai Katolikus Püspöki Konferencia (CER) elnökhelyettese volt. Az MKPK-ból Erdő Péter bíboros, esztergom-budapesti érsek, Udvardy György veszprémi érsek, az MKPK elnökhelyettese, Székely János szombathelyi megyés püspök és Tóth Tamás, az MKPK titkára vett részt a megbeszélésen. Román részről Aurel Percă, Böcskei László nagyváradi püspök, Claudiu-Lucian Pop kolozsvári-szamosújvári görögkatolikus püspök és Francisc Ungureanu, a CER titkára volt jelen. Napirenden szerepeltek a mindkét ország katolikusai számára fontos témák, így többek között a Ferenc pápa által összehívott világméretű szinódus, a 2025-ös jubileumi év előkészületei, a fiatalok és a nevelés, a papképzés, a kulturális örökség és a közös emberi és keresztény értékek védelme.

Ügyvédek találkozója: a kolozsvári származású kiváló jogtudósra emlékeznek

2024. október 11. – maszol.ro

Mintegy hetven magyar ügyvéd vesz részt Kolozsváron a Kárpát-medencei Magyar Ügyvédek 4. Találkozásán, amelyet idén Kuncz Ödön emlékének is szentelnek, személyéhez kapcsolódnak előadások. „Kuncz Ödön kolozsvári származású, kiváló magyar jogtudós, akinek köszönhetjük a kereskedelmi jog kodifikációja révén létrejött magyar kereskedelmi törvényt. Mondhatni, hogy a magyar kereskedelmi jog kiemelkedő jogtudósa, és a kolozsvári érintettség miatt is esett rá idén a választás” – számolt be a Maszolnak Dr. Ambrus Sándor Csaba ügyvéd, az esemény egyik ötletgazdája és szervezője. Az eseményt a Sapientia – Erdélyi Magyar Tudományegyetem fogadja be negyedik éve, a szervező pedig a Forum Iuris Egyesület. Dr. Ambrus Sándor Csaba elmondta, a találkozó keretében van lehetőség szakmai eszmecserére a Magyarországon és a szomszédos országokban praktizáló magyar ügyvédek számára.

Előkészületek egy új román–magyar határátkelő megnyitására

2024. október 11. – Nyugati Jelen

Egy Temesváron idén májusban jóváhagyott kormányhatározat értelmében, legkésőbb 2025-ben megnyitnak egy új határátkelőt a román–magyar–szerb hármashatárkőnél (Triplex Confinium), Óbéba és Kübekháza között. A magyarországi Kübekháza és a szerbiai Rábé között már 2019-ben megnyílt az állandó határátkelőhely, amely idén ultramodern határállomás épülettel is gazdagodott. A Regionális Útügyi Igazgatóság a napokban bejelentette, hogy a Temes Megyei Tanácstól átvette és országúttá nyilvánította a 682-es megyei utat, Óbesenyő és Óbéba között, amely a hármashatárhoz vezet. Az Útügyi Igazgatóság hozzá is fogott az új, 59G

jelzéssel ellátott országút felújításához, ami lehetővé teszi majd az új határátkelő megnyitása nyomán megnövekedett forgalom biztonságos lebonyolítását.

Pénzt ér a magyar és a román nyelv megfelelő ismerete

2024. október 11. – szekelyhon.ro

Pedagógus édesanyja és édesapja emlékére alapított magánösztöndíjat Bodó Barna sepsiszentgyörgyi születésű, Temesváron élő újságíró, aki két olyan diáknak adta át csütörtökön azt, akik a magyar, illetve a román nyelvet szépen, helyesen beszélnek. Az ösztöndíjakat az alapító személyesen adta át csütörtökön Sepsiszentgyörgyön a Székely Mikó Kollégium és a Plugor Sándor Művészeti Középiskola diákjainak. Az ösztöndíj egy teljes évig, azaz még a vakáció során is folyósított havi 550 lejes juttatásból áll (az infláció miatt tavaly óta 50 lejjel nőtt az értéke), melyet egy pályázati dolgozattal érdemelhetek ki a diákok.

Fontos beruházásokat adtak át Gyergyóremetén

2024. október 11. – szekelyhon.ro

Több nagy fejlesztés átadási ünnepségét tartották meg egyszerre Gyergyóremetén. Az új uszodánál fellobbant a gázláng, de többről is szó volt az eseményen. Kelemen Hunor, az RMDSZ szövetségi elnöke beszédében rámutatott, hogy a politikusok legfontosabb feladata, hogy olyan feltételeket teremtsenek a családoknak, hogy az otthonukat, szülőföldjüket magukénak érezzék, a fiatalok ne menjenek el, itthon alapítsanak családot, a középnemzedék tudjon alkotni és az idősek a jól megérdemelt éveket nyugodtan, békében tölthessék. Társadalmunk fő problémája a fogyás, és erre a betegségekre kell orvosságot találni. Nem szabad kétségbe esni, 1 millió 200 ezren országnyi lakosság, erős közösség vagyunk, magyarként akarunk élni szülőföldünkön, és gyarapodni akarunk” – fejtette ki. Ehhez kérte a szavazók támogatását, felhatalmazását a közelgő választásokon, hogy lehetőségük legyen a közösséget segíteni, azt a munkát tudják folytatni, melynek eredményeként nincs olyan magyarok által lakott település, ahol ne történtek volna megvalósítások – szögezte le.

Megmentettnek nyilvánították a Románia történelmébe „befűzött” Batthyáneumot

2024. október 12. – Krónika

Meg lett mentve a gyulafehérvári Batthyáneum könyvtár – közölte a román művelődési miniszter. Raluca Turcan „Románia történelme valódi lapjának” nevezte a Batthyáneumot, a legnagyobb értékű államosított tulajdont, amelyet az erdélyi magyar egyházak visszakérnek a román államtól. A liberális politikus pénteken Facebook-oldalán adta hírül, hogy a Batthyáneum ügyében lezárták a tervezési folyamat szerződését övező eljárást, mely a műemlék könyvtáráépület megerősítését, restaurálását és hasznosítását célozza. „Egyedi, kiemelt fontosságú történelmi műemlékről beszélünk, melyet 1798-ban alapított Batthyány Ignác római katolikus püspök – írta Turcan, magyar ékezeteket is használva román nyelvű bejegyzésében. – A trinitárius rend volt kolostorában található Batthyáneum könyvtár a romániai kulturális örökség tartóoszlopa, mely értékes gyűjteményeknek és csillagvizsgálónak Napi Nemzetpolitikai Sajtószemle – 2024. október 14.

ad otthont.” Majd egy román zászlós szimbólum után a következőt írta: „Egy valódi lap Románia történelméből”.

A nők kezében összpontosul a kárpátaljai magyarok mezőgazdasága

2024. október 13. – maszol.ro

Az MCC Szatmárnémeti képzési központjában szervezett panelbeszélgetést péntek délután a Partiumi Falugazdász Hálózat. A téma elsősorban az ukrajnai gazdák élete volt a háborús helyzetben – tájékoztató közleményében a szervezet. Az egybegyűlteket Kovács Szabolcs, a Partiumi Falugazdász Hálózat szervezeti vezetője köszöntötte, majd Gnant Márkus Éva, az MCC munkatársa vette át a beszélgetés irányítását. Szigeti-Séra Natália, a Pro Agricultura Carpatika gazdaasszony tagozatának egyik alapítója beszélt. Az orosz–ukrán háború 2022-es kitörése nehéz helyzetbe hozta a gazdákat is. Sokan úgy döntöttek, hogy elhagyják otthonaikat és a biztonság reményében elsősorban Magyarországon keresnek menedéket. Sok családban pedig csak a férfi, a családapa ment el, a nők, gyerekek otthon maradtak és átvettek minden olyan feladatot, amit eddig a férfi végzett és melegen tartják az otthoni fészket, várva, hogy újra egyesüljön a család.

Az egységet, az összefogást ünnepelték Agyagfalván

2024. október 13. – szekelyhon.ro

A székelység józan gondolkodását, összefogását és jövőt meghatározó döntéseit ünnepelve gyűltek össze az 1848-as székely nemzetgyűlésre emlékezők vasárnap az agyagfalvi réten. A felszólalók hangsúlyozták, hogy napjainkban is összefogásra van szükség, hogy erőt mutathasson a nemzet. Antal Lóránt szenátor kijelentette: ünnepelni kell, méghozzá azt, hogy az agyagfalvi réten nem folyt vér, nincsenek hősi halottak, nem vesztettünk csatát. „Az itt összegyűlt közel 60 ezer székely mert nagyban gondolkodni. Ki merete jelteni azt, hogy helyünk van itt, és a román, szász, szerb és más akkori kisebbségekkel közösen kell meghatározni a jövőnket” – szögezte le. Az ők józan gondolkodását alapul véve, nekünk az a bonyolult feladatunk, hogy összefogva megmaradjunk – tette hozzá.

Tizenkilenc település közös értékei, kulturális kincsei öröklődnek

2024. október 13. – szekelyhon.ro

Őrzik és éltetik az erdővidéki kultúrát, immár harmincadik éve a térség tizenkilenc településén. Október második hetén zajlottak az Erdővidéki Közművelődési Napok, pontosan harminc különböző programmal, Alsórákostól egészen Zalánpatakig. Az Erdővidék Kultúrájáért Díjat ezúttal Zakariás Erzsébet néprajzkutatónak ítelték oda. A díj, amellyel a Gaál Mózes Közművelődési Egyesület évente elismeri az Erdővidék értékeinek megőrzéséért munkálkodó, a térség hírnevét gyarapító személyek tevékenységét, okkal ítelték idén a néprajzkutatónak: részt vett a Kriza János Néprajzi Társaság megalapításában és működésében, létrehozta a Kolozsvári Állami Magyar Színház dokumentációs tárárt, kutatta és kötetbe foglalta az erdővidéki asszonyéletet, emellett zenélt, részese volt az erdélyi táncház-mozgalom

elindításának. Az ünnepélyes díjátadót zeneszó kísérette, laudációt Pozsony Ferenc néprajzkutató és egyetemi tanár mondott.

Gubík: A kilencvenes, kétezres évek rossz reflexeit éleszti fel a nyelvtörvény módosítása

2024. október 11. – Ma7.sk, Felvidék.ma

Gubík László csütörtökön a kormányhivatalban találkozott Horony Ákos kisebbségi kormánybiztossal, ahol szóba került, hogy a nemzetiségi kormánytanács a jövő évtől két magyar fővel bővül, vagyis ötről hétre emelkedik a magyar tagok száma. Üdvözlendő, hogy a tanácsban többségben lesznek a nemzetiségek képviselői – emlékeztetett Gubík, hozzátéve, komoly lehetőségeket rejt, hogy a tanács elnökségét maga Robert Fico kormányfő vállalta. A találkozón szóba került az államnyelv védelméről szóló törvény kilátásba helyezett szigorítása is. Mindenképpen aggályos, hogy kilátásba helyezték a büntetési tételek emelését. A szaktárca azt is felvetette, hogy a törvény hatályát a hivatali nyelvhasználaton túl a „közéleti” nyelvhasználatra is kiterjesztenék. Vagyis a választási plakátok magyar szövege miatt is fenyegethetne szankció.

Nagyszombat megye ismét képviseltette magát az Európai Térségek és Települések Hetén Brüsszelben

2024. október 11. – Felvidék.ma

Brüsszelben október 7-e és 10-e között rendezték meg az Európai Térségek és Települések Hetét, amelyen Nagyszombat megye is képviseltette magát. A hetet együtt szervezték meg az Európai Térségek Bizottságának 162. plenáris ülésével, valamint megemlékeztek az Európai Unió legnagyobb bővítésének 20. évfordulójáról is. Ebből az alkalomból Nagyszombat megye, mint a rendezvény egyik résztvevője több programot is megvalósított. Az Európai Térségek és Települések Hete alkalmából rendezett plenáris ülésen Nagyszombat megyét Berényi József képviselte. A bizottság elfogadta azt a határozatot, amelynek értelmében szorgalmazzák az EU energetikai függetlenségét, az Európai Egészségügyi Unió létrehozását, a digitális és zöld átállás megvalósítását a munkaerőpiac szükségleteivel összefüggésben.

PS: Az összes kormány elhanyagolta a nógrádi régiót az elmúlt évtizedekben

2024. október 11. – Új Szó, Bumm.sk

Az összes kormány elhanyagolta a nógrádi régiót az elmúlt évtizedekben, az eredmény pedig a fiatalok elvándorlása és a romló gazdasági helyzet – jelentette ki az ellenzéki PS parlamenti frakciójának kihelyezett ülése után Michal Šimečka pártelnök Losoncon. „Ennek eredménye, hogy Losoncról, Nagykürtösről, Poltárról és a környékbeli falukból tömegesen távoznak a fiatalok. Rémisztő, hogyan néptelenednek el ezek a települések. Az itteniek Nyugat-Szlovákiába vagy külföldre mennek, és már sosem térnek vissza Szlovákiába se, nemhogy Nógrádba” – mondta Šimečka. Az ellenzéki párt az elmúlt két hétben kihelyezett üléseket,

lakossági fórumokat tartott a régióban, polgármesterekkel és vállalkozókkal találkozott. A tapasztalatokat parlamenti munkája és programjának elkészítésre során is felhasználja.

Sose ismétlődjenek meg a háborús borzalmak! – Emlékkonferencia Komárom bombázásának 80. évfordulója alkalmából

2024. október 11. – Ma7.sk

A dél-komáromi érdeklődőkön kívül a Felvidéki Értéktörzsök és a Kárpátia Sport Polgári Társulás több tagja is jelen volt azon az emlékkonferencián, amelyet a túlparti Endresz Csoport Egyesület a Komáromi Klapka György Múzeum – Brigetio Öröksége Látogatóközponttal, valamint a honvéd kadétképzést is végző Kempelen Farkas Középiskola és Kollégium igazgatóságával közösen, október 11-én az Arany 17. Rendezvényközpontban, Komárom bombázásának 80. évfordulója alkalmából tartott. A szervezők e rendezvénnyel az egyesület 70 évvel ezelőtt született és 2020 júniusában elhunyt tagjára, Rabi Lenke könyvtárigazgatóra, fontos helytörténeti kutatásokat végző könyvtárosra és íróra is emlékeztek.

Ott a helyünk nekünk is

2024. október 11. – Ma7.sk

Az idei tanévben immár 25. alkalommal szervezi meg a Kutató Diákok Mozgalma a Tudományos Diákkörök Kárpát-medencei Konferenciáját, ismertebb nevén a TUDOK-ot. Célja, hogy felkeltse a diákok érdeklődését a tudományos gondolkodás és a kutatás iránt. Újdonságnak számít, hogy az idei évtől a Szlovákiai Magyar Pedagógusok Szövetségének Pozsony–Szenc területi választmánya szervezi a TUDOK felvidéki fordulóját, amelynek apropóját az adta, hogy az elmúlt évtizedben a Szenczi Molnár Albert Alapiskola több diákja is bejutott a magyarországi döntőbe. Ha a pályázók eljutnak a magyarországi döntőbe, ott az egész Kárpát-medencéből találkozhatnak fiatal tehetségekkel, tehát példaképül is szolgálhatnak egymásnak, megismerhetik egymás kultúráját.

A bencések előtt tiszteleg a Selye János Gimnázium

2024. október 11. – Felvidék.ma

Bencés emlékévet hirdetett a Selye János Gimnázium igazgatója, Andruskó Imre a Szent Benedek-rend komáromi gimnáziumának utolsó tanéve 80-ik évfordulója alkalmából – ezzel is tisztelegve az alapítók emléke és a katolikus egyház legrégebbi szerzetesrendje előtt. A Kassai kormányprogram, a Beneš-dekrétumok értelmében az összes magyar tannyelvű iskolát bezáratta a háború után újjáalakult Csehszlovák állam, majd az 1950-es években a szerzetesrendet is elűldözte az országból. Andruskó Imre igazgató felhívta a figyelmet arra is, hogy Bencés múlt címmel pályázatot hirdetnek a diákok részére – a felhívást a következő napokban elküldik az iskoláknak. A pályázat célja, hogy tisztelegjenek a Szent Benedek-rend atyái előtt, akik irányításával másfél századon át működött a komáromi gimnázium. Mint fogalmazott, a rendszerváltás óta eltelt harminc év sem adta vissza a bencés korszak jelentőségét.

A Széchenyi Könyvtár és az SZMKE közös képzése a Fórum intézetben

2024. október 11. – Bumm.sk

A budapesti Országos Széchenyi Könyvtár Könyvtári Intézete és a Szlovákiai Magyar Könyvtárosok Egyesülete a könyvtári digitalizálásról és az elektronikus szolgáltatásokról tart egynapos képzést október 21-én a somorjai székhelyű Fórum Kisebbségkutató Intézetben. A tanúsítvánnyal járó egynapos képzés előadója Dr. Radó Rita, az MNM KK OSZK osztályvezetője, témája pedig maga a digitalizálás, annak folyamatai és a hozzá kapcsolódó szolgáltatások. A budapesti Országos Széchenyi Könyvtár (idéntől hivatalosan MNM KK OSZK) keretein belül működő Könyvtári Intézet évtizedek óta segíti a határon túli magyar könyvtárosok képzését. A Szlovákiai Magyar Könyvtárosok Egyesületével közösen számos képzést tartottak hazánkban.

A magyar ember lelkéből fakadó magyar nóta ünnepe Ipolynyéken

2024. október 13. – Felvidék.ma

Október második hétvégéjén nótaszótól hangos az ipolynyéki kultúrház. A Csemadok Országos Tanácsának megbízásából a Csemadok Nagykürtösi Területi Választmánya október 12-én és 13-án 25. alkalommal szervezi meg az Őszirózsa magyarnóta-énekesek országos versenyét. A kerek évforduló alkalmat adott a nosztalgiára, a már elhunyt énekesek és szervezőkre való visszaemlékezéssel egyaránt. Mindamellet hangsúlyozták a nóta hagyományainak értékeit, közösség és nemzettudat erősítő jellegét. “Huszonöt év alatt több mint négyszáz versenyzőnk volt Szlovákia minden részéből, az anyaország 17 vármegyéjéből érkeztek versenyzők, emellett Kárpát-medence más szegleteiből is voltak nótázó nemzettársaink a versenyen” – jegyezte meg Kliment Éva, a Csemadok Nagykürtösi Területi Választmánya statutáris képviselője.

Vásári hírmondó Párkányból

2024. október 13. – Felvidék.ma

Párkányban a hónap második hetében került sor a hagyományos 478. Simon-Júda napi vásárra. A Magyar Szövetség sátra előtt szombaton már délelőtt folyamatosan megálltak az emberek egy kézfogásra, fényképezésre Gubik László megválasztott országos elnökkel, aki több órán keresztül beszélgetett az érdeklődőkkel. Itt találkoztak a megyei képviselőkkel Bolya Szabolccsal, Farkas Ivánnal, de vidéki szervezetek vezetőivel, polgármestereivel is. A párkányi Simon-Júda napi vásár a legnagyobb és a legrégebbi vásár az országban, s talán éppen ezért vonzza a határokon túlról érkezett árusokat, kézműveseket, bábéskodókat és vásárlókat egyaránt. Az erdélyi és székely árusok a szebbnél szebb és egyre keresettebb magyaros viseleteket kínálták a vásárlóknak.

Felújították az óbecsei Árpád-házi Szent Margit-plébánia tetőszerkezetét

2024. október 13. – PannonRTV

A beruházás a Szabadkai Püspökség támogatásával, a Tartományi Művelődési, Tömegtájékoztatási és Vallási Közösségi Titkárság pályázatán elnyert összeggel, valamint a hívek adományával valósult meg. Magó László plébános elmondta, az Árpád-házi Szent Margit-templom 1982-ben lett felszentelve, a plébánia pedig 1984-ben épült. A plébánia felújított tetőszerkezetét a szombati szentmise keretében megáldották és megszentelték. Magó László, plébános: „A plébánia épületén a plébánia tetőszerkezetének a rekonstrukciója valósult meg 1 millió 302 ezer 480 dinárból. Ez az összeg részben pályázati pénzből jött össze a Tartományi Művelődési, Tömegtájékoztatási és Vallási Közösségi Titkárság támogatásából. Ez a pénzüsszeg 600 ezer dinár, a többi pedig a plébánia önrésze, illetve az emberek adományából valósult meg.”

Ünnep a tornyosi Magyarok Nagyasszonya-plébániatemplomban

2024. október 13. – PannonRTV

A szentmise keretében a tetőszerkezet felújításáért is hálát adtak. Befejező szakaszához ért a tetőszerkezet felújítása a tornyosi Magyarok Nagyasszonya római katolikus templomban. A fejlesztések 2019 óta folyamatosak. Tallós Mónika, a helyi Tömörkény István Általános Iskola pedagógusa: „Nagy örömünkre szolgál, hogy ezen a mai szép ünnepen, a Magyarok Nagyasszonya-templomunk ünnepén hálát adhattunk a végéhez közeledő tetőszerkezet cseréjéért. Néhány éve a vitrázs ablakokat cserélték ki, és akkor is nagyon örültünk ennek. Mi, tornyosiak nagyon büszkék vagyunk arra, hogy ilyen gyönyörű szecessziós stílusban épült templomunk van.”

A miénk, a vajdasági magyaroké

2024. október 14. – Magyarszo.rs

Az idei Saktivity rendezvény egyaránt volt interaktív és szórakoztató, ugyanakkor stratégiai és taktikai gondolkodást igénylő játék. Szombaton a szabadkai vetélkedőn nyolc vajdasági csapat mérte össze tudását, és mindegyiket egy-egy vajdasági híresség vezette. A nyolc plusz egy fordulás játék megálmodója Rózsa Zsombor pedagógus és sakkmeister, aki elmondta, hogy nagyon örülnek annak, hogy a vetélkedő egy év szünet után újjászületett. – Az összefogás és az igény az, ami az idei rendezvényt mozgatja. Az előző évben nem tudtuk megszervezni az eseményt, és ennek tükrében látjuk, hogy mennyire fontos ez a vetélkedő. Miután egy év szünetet tartottunk, most új arculattal térünk vissza. Ez lehetőséget ad arra, hogy némi újítást vezessünk be a játékba, ugyanakkor nem hagyjuk el azokat az alapvető Saktivity-elemeket sem, amelyek népszerűvé tették ezt a játékot. Az új évadra új házigazdákkal indulunk.

Tankönyveket kaptak a hátrányos helyzetű diákok

2024. október 13. – MagyarSzo.rs

Pénteken a Đuro Salaj Általános Iskolában jelképesen átadták azokat a tankönyveket, melyeket Szabadka Város önkormányzata vásárolt a roma kisebbség, illetve a szociálisan hátrányos helyzetű, ám nem roma származású alsós diákoknak. A programban szereplő tanintézmények igazgatói mellett jelen volt többek között Stevan Nikolić, a Szabadka Város roma kérdésekkel megbízott koordinátora és Szöllösy Gyöngyi, az önkormányzat szociális ügyekkel és egészségügyi kérdésekkel megbízott tanácstagja is. A tanácstag elmondta, hogy a városvezetés prioritásként kezeli annak kérdését, hogy a város mihamarabb elérje, hogy minden általános iskolás és középiskolás diák ingyenes tankönyvtámogatásban részesüljön.

Népzene, néptánc, csutkadobálás és kukoricamorzsolás

2024. október 12. – PannonRTV

A magyarkanizsai Kukoricafesztiválon, amelyet a Tisza Néptáncgyesület szervezett, nemcsak a környékbeli néptáncosok voltak jelen, hanem Magyarországról is érkeztek egyesületek. Magyarkanizsán tizenkilencedik alkalommal rendezték meg a Kukoricafesztivált. A résztvevők kora reggel a piacról népviseletben indultak a városon átvonulva. Az eseményből a fiatalok is aktívan kiveszik a részüket. Piros Abigél, Piros Vince Flórián, néptáncosok, Tiszavirág Néptáncgyesület, Szeged: „Szilágysági dalokat, dél-alföldi dalokat, illetve bukovinai dalokat is énekeltünk. Tavaly szilágysági néptáncot tanultunk, idén pedig a bukovinaival kezdtünk el foglalkozni. Néha megjelenik a kukorica a dalokban, de nem feltétlen ez a szerepe. - Minden évben másfajta dalokat adtok elő, miben különbözött a tavalyitól? - A dalok attól függenek, hogy milyen anyagot veszünk, mert ha szilágyságit veszünk, nem éneklünk bukovinait.”

Szentháromság Kórusfesztivál Adán

2024. október 13. – PannonRTV

Idén is megszervezték a Szentháromság Kórusfesztivált Adán. A rendezvényre a vajdasági énekkarok mellett Magyarországról is érkeztek résztvevők. A házigazda adaiak mellett Temerinből, Csantavérről, Tóthfaluból és Kelebiáról érkeztek énekkarok. Idén először a magyarországi Várpalota is képviseltette magát a fesztiválon. Horváthné dr. Csomó Orsolya, vezető, Pueri Castelli Gyermekkórus, Várpalota, Magyarország: „Nagyon jó barátnőm a péceli gyermekkórus vezetője, Szilágyiné Szalai Zsuzsanna, aki – azt hiszem – már többször is járt itt a Rutafa kórusal. Ő említette, hogy ez nagyon jó kis fesztivál és egyrészt innen jött az ötlet, másrészt jómagam sokat járok Vajdaságba, mert Temerinben vannak rokonaink. Nekem pedig régóta a vesszőparipám, hogy igen, kell menni a határon túlra is, mert ez nagyon fontos.”

Szentelekyre emlékeztek Szivácon

2024. október 12. – Vajma.info

Szenteleky Kornél író, költő, műfordító, szerkesztő születésének 131. és halálának 91. évfordulójára emlékeztek ma Szivácon. Az emléknapon átadták a Szenteleky Irodalmi,

valamint a Bazsalikom Műfordítói Díjat Verebes Ernő írónak, zeneszerzőnek és dramaturgnak, illetve Vujicsics Marietta műfordítónak, szerkesztőnek. A rendezvény keretében Jódal Rózsa író is köszöntötték 85. születésnapja alkalmából, majd ezt követően Szenteleky egykori lakóházánál, valamint síremlékénél helyezték el az emlékezés virágait.

Munkács neves szülöttjének, dr. Wittenberger Miklósnak állítottak emléktáblát

2024. október 13. – Karpat.in.ua

Wittenberger Miklós, Munkács neves sebészfőorvosa és orvosi eszközfeltalálója tiszteletére emléktáblát avattak születésének 115. évfordulóján. Wittenberger, aki a városi tanács képviselőjeként is jelentős szerepet játszott Munkács és a megye egészségügyi ellátásának fejlesztésében, most a Hrusevszkij úton található Munkácsi Városi Szakrendelő Wittenberger Miklós utcai oldalán kapott emléket. Az emléktábla a legendás főorvos egykori otthonával szemben helyezkedik el. Október 11-én, a táblaavatás kezdeményezője, Koroljova Erzsébet, a KMKSZ Munkácsi Alapszervezetének elnöke, a városi tanács Végrehajtó Bizottságának a tagja üdvözölte a táblaavatáson megjelenteket, kijelentette: „Ha valaki megérdemli, hogy Munkácson emléktáblát állítsanak neki, az Wittenberger Miklós. Ez az utca az ő nevét viseli, a szemben lévő házban lakott családjával, de emléktáblája eddig nem volt. Ma, születésének 115. évfordulója alkalmából eljött ennek is az ideje, köszönhetően Magyarország támogatásának és Munkács város vezetése pozitív hozzáállásának.

Útjára indult a játékos oktatás a Genius 15 tehetségpontján

2024. október 13. – Karpat.in.ua

A „GENIUS” Jótekonysági Alapítvány 2011 őszén indította útjára tehetséggondozó programját, melynek célja a rátermett gyermekek felkarolása, segítése és fejlesztése az esélyegyenlőség jegyében. A 13. tanévet az Ungvári Dayka Gábor Líceumban kezdték meg. A 15 tehetségpontban megvalósuló programra 1386 fő jelentkezett, legtöbbjük itt és Péterfalván. Több száz kárpátaljai tanár és koordinátor irányításával a nyár folyamán a tantárgyi szakfelelősök előre kidolgozták a tananyagot. Az alapítvány fontosnak tartja az esélyegyenlőséget, a 15 tehetségpont mindegyikén ugyanazokkal az új dolgokkal ismerkednek meg a korcsoportok. A befogadó iskolák igazgatói is nagy örömmel várják ezeket az alkalmakat, hiszen ekkor az iskolai tananyagot sokkal érdekesebb formában sajátíthatják el a gyerekek

Könyvbemutató a Rákóczi-főiskolán

2024. október 11. – karpataljalap.net

A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola (II. RF KMF) Apáczai Csere János Könyvtárának olvasótermében október 10-én valósult meg Kovály Katalin kutató, oktató könyvbemutatója. Az etnikai kapcsolati tőke földrajza: ukrajnai vállalkozók a transznacionalitás útján c. könyv kapcsán Pataki Gábor, a főiskola adjunktusa beszélgetett a szerzővel. A rendezvény kezdetén Fodor Gyula, a II. RF KMF rektora köszöntötte a

megjelenteket. Beszédében kiemelte: „Jó érzés látni, hogy az egykori diákból mára szakember vált, aki ma kettős minőségében van jelen – hiszen Katalin két éve a főiskola oktatója is, nem csak öregdiákja –, s ismerteti velünk a nemrég megjelent könyvének hátterét. A magyarországi könyvbemutatót követően örülök, hogy itthon, Kárpátalján is bemutatja a könyvet, amelyről elmondhatom, hogy egy érdekes, szakmai, informatív munkát tarthatok a kezemben. Egy könyvbemutató Kárpátalján mindig különleges esemény, hiszen egy hosszú munka eredményét láthatjuk vidékünkéről s a nagyvilágból.”

Jogi tanácsadó nap Gáton az Örökifjú civil szervezet gondozásában

2024. október 13. – Karp.in.ua

Vidékünkön, akár egész Ukrajnában, egyre sürgősebb kérdés a kolhozok felbomlását követően kiosztott föld tulajdonrészek, más néven pájok, valamint az egyéb ingatlanokkal kapcsolatos kérdések rendezése. Ebben kívánt segítséget nyújtani az „Örökifjú” civil szervezet, amely a Dorcas Jótékonyági Alapítvány támogatásával jogi tanácsadó napot tartott Gáton. Ezek a kérdések mindenki számára fontosak és sokszor nem tudjuk miként is kell nekikezdeni egy folyamatnak. Hatványozottan igaz ez az idősekre, ezért is fogadtuk örömmel az Örökifjú civil szervezet felkérését, emelte ki Kovtun Okszana, a Dorcas Jótékonyági Alapítvány projektmenedzsere. Most a Beregszászi Ingyenes Jogtanácsadó iroda vezetőjétől, Miroszlava Pilipcsinectől kérhettek útmutatást a résztvevők, aki a különböző részletekre is felhívta a figyelmet.

Jövőre is gazdag programkínálat várja a nagycsaládosokat

2024. október 12. – KISZo.net

A Kárpátaljai Magyar Nagycsaládosok Egyesülete (KMNE) ezúttal az Ortutay Elemér Görögkatolikus Szakkollégiumban tartotta meg a helyi összekötők találkozóját, hogy közösen elemezzék az elmúlt negyedév eseményeit, illetve megtervezzék a 2025-ös programjaikat. „Az, hogy ezen a találkozón már a jövő évet tervezik a nagycsaládosok, azt jelenti, hogy számukra egy pillanatra sem áll meg az élet, és bíznak a jövőben. Ez nekem is jó eső érzés, s nemcsak az Ortutay Elemér Görögkatolikus Szakkollégium vezetőjeként mondhatom ezt, hanem nagycsaládosként is” – fejtette ki Marosi István, majd közös imára hívta a jelenlévőket. Tarpai József az elmúlt negyedév programjairól, tapasztalatairól beszélt, majd kihangsúlyozta, még az év utolsó hónapjaiban is számos érdekes alkalmat szerveznek tagcsaládjaik számára. A 2025-ös programjavaslatokat Szilágyiné Tóth Gabriella ismertette.

Kovács Sándor: álmom, hogy az ifjú generáció büszke legyen Kárpátaljára

2024. október 12. – Karp.in.ua

Ha Mezővári, akkor az Egy Ház a Nemzetért és a BorzsaVári zenekar jut eszünkbe. Ha a néphagyományok megtartására és átadására, a tehetséggondozásra, a szülőföldön való boldogulásra gondolunk, akkor mindenképpen eszünkbe jutnak a BorzsaVári Tehetséggondozó Művészeti és Hagyományőrző civil szervezet közösségerősítő, a fiatal táalentumokat felkaroló és támogató rendezvényei. Nemzeti örökségünk megőrzéséért, a

kárpátaljai magyar közösség megmaradása érdekében végzett tevékenységéért a BorzsaVári zenekar idén Kallós Zoltán Külhoni Magyarságért Díjban részesült. Az elismeréshez hosszú út vezetett. Az elhivatottságuk, a gyökerekhez és a szülőföldre való ragaszkodásuk, odaadással végzett tevékenységük, valamint az Úrba vetett erős hitük végül meghozta gyümölcsét. Kovács Sándorral, a BorzsaVári zenekar alapítójával és nejevel Erikával a kezdetekről, a hitoktatási szolgálatról, a családról, érdekes és eseménydús életpályájukról beszélgettünk.

Az egyház, a nemzet nélkül nagyon nehéz gerinces embernek maradni

2024. október 11. – Felvidék.ma

Balga Zoltán plébános, a Prága-belvárosi Szent Henrik és Kunigunda-templom mellett működő magyar, szlovák és cseh plébánia vezetője. Az akadémiai év megnyitójáról, a diákotthonról, a prágai magyar hitéletéről, terveiről kérdezte a Felvidék.ma. “Minden évben tartunk tanévnyitó szentmisét. A lényegi üzenete, hogy az itt tanuló magyar egyetemista diákokat, magyar középiskolásokat összegyűjtsük, illetve az általános iskolásoknak is ez a hivatalos ünnepi tanévnyitó ünnepsége. A cseh fővárosban sok a veszély, mert nincsenek az ellenőrző elemek, mint a szülő, nagyszülő, baráti kör, itt az ember nagyon könnyen el tudja hagyni a hitét és a magyarságát is” – mondta Balga Zoltán plébános, majd hozzátette – “Itt a gyerekek cseh nyelvű iskolába járnak, ahol nincs kötelező hittanoktatás. Ilyen millióban kell gondoskodni a szülőknek arról, hogy gyermekük vallási nevelésben részesüljön, s hogy magyar hittanban részesüljenk.”

Elektronikus sajtó

Határok nélkül

2024. október 11. – Kossuth Rádió

Az eredménytől függetlenül a magyarok győztek pénteken a székelyföldi Csíkszentdomokoson szervezett Buzánszky-Focitornán, amelyet csaknem három évtizede a Nemzetközi Gyermekmentő Szolgálat Sportszakosztályának elnökeként, a legendás Aranycsapat hátvédje, Buzánszky Jenő alapított. A focitornán évről évre a Magyar Országgyűlés csapata, a székely közméltóságok és a moldvai csángó önkormányzati képviselők is megmérettetnek.

Megnyerte a Partiumi Keresztény Egyetem az „Első egyetemista a családban” elnevezésű pályázatot. A vissza nem térítendő támogatás segítségével hátrányos helyzetű

középiskolásoknak és egyetemistáknak segítenek a diplomaszerezésben. A Partiumi Keresztény Egyetem hét középiskolai intézménnyel együttműködve másfél millió eurónyi támogatást nyert.

A kor kihívásainak mennek elébe, ezért olyan tanulni vágyókat szeretnének képezni a 21. századi korszellemnek megfelelően, akik jelenleg is dolgoznak. Több mint félezer udvarhelyszéki munkavállalónak ajánlja fel három székelyudvarhelyi szervezet, hogy tökéletesítsék tudásukat a magyar és román nyelvű kommunikáció, a digitális készségek és az időmenedzsment területén. A Civitas Alapítvány a helyi Inkubátorházzal közösen tartott sajtótájékoztatón ismertette a részleteket.

A Székelyföld Napok kiemelt eseménye a kétévente megtartott Grafikai Biennálé, amely a 8. kiadásához érkezett. A szervezők, korunk kihívásaihoz igazodva, idén az Egyensúly témát hirdették meg. Hogy ez mennyire aktuális téma és valóban foglalkoztatja a művészeket, ezt a számok is jelzik. 68 országból több mint 2000 műalkotással jelentkeztek az alkotók. A legjobb művekből létrehozott kiállítást ebben az évben, Csíkszeredában, a Csíki Székely Múzeumban rendezték.

A kassai Thália Színház csütörtökön tartotta 55. évadának, első bemutatóját. Az alkotók egy igazi kultikus alapanyaghoz nyúltak. Rideg Sándor-Tímár Péter *Indul a bakterház* című népi komédiáját Megyeri Zoltán rendezte, aki a kassai színháznak készült átíratot egy különleges műfaji megnevezéssel illette: „Mulacsságos életkép a Monarhiából”.

Az irodalom megóvhatja a beszélt nyelvet a romlástól, véli Juhász Judit, az Anyanyelvápolók Szövetségének korábbi elnöke. A szövetség ezért is veszi ki a részét évről évre a badacsonytomaji Határtalan magyar irodalom elnevezésű konferencia szervezéséből. A szeptember végén hatodik alkalommal megtartott találkozón Juhász Judit is ott volt. Vele beszélgetett tudósítónk, Németh Ernő.

Határok nélkül

2024. október 12. – Kossuth Rádió

„Az alatt elterülő rét arany kalásza hirdeti érdemét örökké „- ez a felirat áll a titeli temetőben, Leiningen-Westerburg Ármin nyugalóhelyén. Nem sokszor hallunk az aradi vértanú, Leiningen-Westerburg Károly fiáról, ám a titeliek hűen őrzik emlékét, hiszen neki köszönhető, hogy termőföldrökké váltak az árterületek a Tisza mentén. Leiningen-Westerburg Ármin már a szabadságharc viharai közben született, apja nem sokáig gyönyörködhetett benne, mert a harci események a Délvidékre sodorták, és többé nem láthatta családját. Kónya Kovács Otília összeállításában elsőként Mezei Zsuzsannát, a Vajdasági Magyar Helytörténeti Társaság vezetőjét halljuk.

Újbesenyőn, helybéliek, temesvári és környékbeli civil szervezetek képviselői, valamint a tágabb régióból érkező hagyományőrző szervezetek képviselői vettek részt az eseményen. A temesvári Losonczy István Hagyományőrző és Sportegyesület által szervezett emlékezés a község felújított római katolikus templomában kezdődött, majd a település határában, a csata helyszínén 1905-ben felállított és az utóbbi években restaurált emlékkő megkoszorúzásával zárult. Az eseményen Lehócz László is részt vett.

Pittsburgh, az amerikai nagyváros lakói valószínűleg az átlagnál jóval nagyobb arányban tudják mi az a Huszár, hiszen a város magyar étterme, nemcsak a magyar ételekkel, hanem a magyar történelem és kultúra egy-egy részleteivel is megismerteti a betérőket. Az éttermet Torma Judit és férje üzemelteti. A Torma család 1956 óta él az Egyesült Államokban. Náray Balázs mikrofonja előtt Torma Judit.

A Tóth-nővérek a Bánságban, Végváron születtek, fiatalkoruk nagy részét Újmosnicán töltötték, majd Temesvárra, végül Amerikába kerültek, de szinte évente visszatérnek a gyökerekhez, szüleik, nagyszüleik sírjához. Felidézik fiatalkoruk Újmosnicáját, a templomot, ma már azonban alig ismernek valakit a faluban. Új hazájukban is részt vesznek a magyar közösség életében, de mindig szívesen térnek vissza a szülőföldre. Ott voltak az idei Újmosnicai Magyar Napon is. Lehócz László ott beszélgetett velük.

21 éve muzsikál az erdő a Körösök völgyében. Az esemény egyik célja, hogy az emberek figyelmét a környezettudatosság és a fenntarthatóság felé fordítsák, a művészetek, a zene és a természet erejével. Nemcsak a Partiumban, de az anyaországban és a Felvidéken is „muzsikál az erdő”. A következő időszakban szeretnék bővíteni a helyszíneket, - mondta Szabó Lajos erdőmérnök Ionescu Nikolettnek.

Kárpát-medence

2024. október 13. – M1

A múlt újratemtése: Felavatták az erdőszentgyörgyi tündérkertet

Aki fát ültet, bízik a jövőben, a termékeny élet és az összetartó közösség erejében – hangzott el az erdőszentgyörgyi református esperesi hivatal udvarán tartott rövid áhítaton, az új közösségi kert, a Tündérkert alapításán. Az egyház másfél hektáros területén lévő ültetvény az ősi magyar gyümölcsfajok megmentését felvállaló Tündérkert Mozgalom révén jött létre. Megálmodója Kovács Gyula Magyar Örökség-díjas erdész, aki a 80-as évek végén kezdte el menteni a menthetőt.

Kallós Zoltán külhoni magyarságért díjjal tüntették ki a kárpátaljai Borzsavári Egyesületet

A Budavári Palota Főőrség és Lovarda épületében adták át az idei Kallós Zoltán Külhoni Magyarságért díjakat még augusztusban. A kárpátaljai díjazott ebben az esztendőben a BorzsaVári magyar népi együttes volt.

Az élőszavas mesemondás ismét népszerű lett – szeptember 30-án ünnepeljünk A magyar népmese napját

Hencz Anna Fruzsina „A tojásból teremtett lány“ című népmesét olvassa házuk nappalijában. Több éve már hogy mesemondással foglalkozik, amit elsősorban pedagógus édesanyjának, valamint osztályfőnökének köszönhet. Ezzel úgy másodikos korom óta kezdtem el foglalkozni, mivel minden évben a mi iskolánkban szokták megrendezni az Ipolyi Arnold Népmesemondó versenyt és az akkori osztályfőnököm és az anyukám úgy gondolta, hogy meg kéne próbálnom és hát engen a mesélés kikapcsol, megnyugtat.

A délvidéki citerás

A délvidéki Törökbecsén Micsik Béla műhelyében készülnek a régió legszebb citerái. Már több száz hangszer került ki a keze alól, melyek hangja sokszor betölti a táncházak, népművészeti táborok, hagyományápoló rendezvények helyszínét. Most már körülbelül ottan 700 hangszernél tartok ez a 30 év alatt. Meg is volt most már egy szép kis jubileum, ez a 30 év. Négy-ötféle hangszert készítek ebben a saját műhelyemben. Nem ez az alapszakmám, de szeretettel készítem, bárkinek is akinek készítem ezeket a hangszereket. Iparkodok olyan lelkiismerettel készíteni, csinálni, mintha saját magamnak.